

BLAND
DIG
I BYEN
MED
BORGER
SKAB
+
INKLU
SION

»Der skal være nogen,
der tager hånden, når man
rækker den frem.«

Bajram Fetai
fodboldspiller og opvokset på Nørrebro,
til stormøde om integration

BLAND DIG I BYEN KØBENHAVNS VISION

Det skal være nemt at være københavnere, og København vil være den mest inkluderende storby i Europa. Vi får en bedre by, når vi blander os på tværs.

Alle skal have mulighed for at føle sig hjemme i København og for at blande sig i de beslutninger, der tages, der hvor de bor. Vi skal respektere hinandens forskelligheder, også de kulturelle og religiøse. Respekten omfatter også, at vi stiller krav til hinanden og har forventninger til hinanden. Langt de fleste københavnere klarer sig nemlig godt og kan være rollemodeller for andre. Resultaterne skal nås gennem partnerskaber på tværs af byen, fordi alle har et ansvar for Københavns fremtid. I et inkluderende København arbejder vi imod enhver form for udstødelse. Derfor søger vi løsninger, der giver løft til mennesker med sociale problemer. Kun på den måde sikrer vi, at alle har reelle muligheder for at være med og bidrage til byen på lige fod.

Hvad er inklusion?

Inklusion er følelsen af at høre til. Hvis man føler sig som københavnere, er man inkluderet i byen.

Hvad er integration?

Integration er en dynamisk og gensidig proces, hvor borgere af forskellig baggrund mødes og skaber et fællesskab for fremtiden.

Hvad er medborgerskab?

Medborgerskab betyder, at alle har mulighed for aktivt at bruge deres demokratiske rettigheder som borgere i København. En aktiv medborger tager ansvar for fællesskabet og udviser tolerance og imødekommethed over for sine medborgere uanset baggrund.

DET TROR VI PÅ

- Forskellighed er en styrke
- Alle skal have mulighed for at være med
- Medborgerskab kommer alle ved

Forskellighed er en styrke

Københavnerne kan bruges positivt. At kunne to eller flere sprog er en styrke. Det er også en styrke for en virksomhed at have medarbejdere med forskellige baggrunde ansat. Og det er positivt at kende til og bo tæt på mennesker, der er anderledes end en selv. Forskelligheden skal udnyttes til at skabe mere dynamik og udvikling, så København står bedre rustet i globaliseringen. Det indebærer også forståelsen af, at etniske minoriteter er en sammensat og mangeartet gruppe.

Alle skal have mulighed for at være med

Københavnerne skal behandles lige, men ikke nødvendigvis ens. Hvis nogen har brug for en ekstra hånd for at være med, skal vi sørge for, de får det. Alle skal have mulighed for at få en uddannelse og et job, og alle skal have mulighed for et godt og værdigt liv. Det betyder også, at alle har ret til at bestemme over deres eget liv og skal være ligestillet. At behandle lige er også at stille krav til hinanden, for det viser, at man har respekt. Vi behandler alle lige, uanset alder, handicap, køn, religion, seksualitet, hvor man kommer fra, hvilken baggrund man har, hvor mange penge man har, og hvem man stemmer på.

Medborgerskab kommer alle ved

I København har alle et ansvar for inklusionen. Hvis flere skal føle sig som københavnere, kræver det partnerskaber på kryds og tværs i byen. Kommunen, københavnere, virksomheder, frivillige, uddannelsesinstitutioner, organisationer, lokale foreninger og lokaludvalg bliver inddraget, bidrager og tager ansvar. Det kræver både en indsats af dem, der i forvejen er en del af fællesskabet, og dem, der skal inkluderes i det.

HVORDAN KAN JEG BIDRAGE

Hvis du er københavnner...

bland dig med mennesker,
der ikke ligner dig selv

bland dig i lokale beslut-
ninger og initiativer

husk altid respekt og
tolerance

gør en indsats for at blive
en del af et fællesskab og
åbn dine fællesskaber for
andre

Hvis du er aktiv i dit lokalområde...

gå aktivt ind i partnerska-
ber med kommunen og
andre lokale aktører om en
koordineret indsats

vær bevidst om, hvor
kommunen kan hjælpe

vær løbende opmærksom
på, hvor der opstår behov,
og fortæl om det

fortsæt det gode lokale
arbejde

Hvis du er fra erhvervslivet...

vær opmærksom på at
lukke medarbejdere med
forskellige baggrunde ind i
virksomheden

vær bevidst om at udnytte
forskellighederne aktivt

hjælp med at sikre job og
praktikpladser

Hvis du er fra en uddannelses- institution...

hjælp os med at give alle
unge en uddannelse

vær bevidst om at udnytte
forskellighederne aktivt

hjælp de unge til at
inkludere hinanden i
fællesskaber på tværs

Hvis du er ansat i kommunen...

hold fokus på at behandle
alle lige, men ikke nødven-
digvis ens

husk at bruge medarbejder-
nes forskellighed aktivt

inddrag erhvervsliv,
foreninger og andre i
inklusionsarbejdet

hjælp med at byde
nytilkomne københavnere
velkommen

hjælp med at bekæmpe
diskrimination i tæt
samarbejde med Politiet
og andre

Hvis du er politiker...

tag ansvar for politisk og
økonomisk prioritering af
inklusion

ord er vigtige: vær opmærk-
som på, at din kommunika-
tion og dine handlinger er
inkluderende

gå foran med aktive partner-
skaber med erhvervsliv,
foreninger og andre

vær med til at udvikle byen
på en måde, der udnytter
forskellighed

TEMAER + MÅL

Tema: Alle børn og unge skal have en god start på livet

Mål: Flere unge styrket ud af folkeskolen

Tema: Inklusion på arbejdsmarkedet

Mål: Flere i arbejde

Mål: Mere blandet leder- og medarbejderskare i kommunen

Tema: En hånd til udsatte grupper og områder

Mål: Flere skal have gavn af kommunens tilbud

Mål: Et mere trygt København for alle grupper

Tema: Den åbne og imødekommende storby

Mål: Flere skal opleve at høre til i København

Mål: Færre skal føle sig ekskluderet p.g.a. fattigdom

Mål: Færre skal opleve diskrimination

De fire temaer tegner arbejdet med inklusion i København de næste fire år. Vi vil fortsat have fokus på de barrierer, der kan opstå for inklusionen. Det kan være barrierer for den enkelte, fx fattigdom, traumer eller misbrug, og det kan være barrierer for samfundet, fx diskrimination og negative mediebilder af enkelte grupper.

Vi vil derfor fortsat lære fra andre europæiske storbyer, samle erfaringer fra vores egne projekter, lytte til Eksperttænk tanken for Integration og inddrage etniske minoriteter i inklusionsarbejdet.

ALLE BØRN OG UNGE SKAL HAVE EN **GOD** START PÅ LIVET

– fordi fremtidens København tilhører
næste generation

Flere børn og unge skal styrket ud af folkeskolen. Vi starter allerede i vuggestue og børnehave, hvor børn og forældre møder andre familier, og sprogstimuleringen starter. Børn er forskellige, men alle har et potentiale. Vi skal derfor hjælpe alle børn og have forventninger til alle børn, også dem, der har to sprog som udgangspunkt. Alle skal have chance for at præstere bedre i folkeskolen, og alle skal have lige muligheder for at tage en ungdomsuddannelse. Lige muligheder gælder også i forhold til relationer og muligheder for det gode, udviklende og trygge børne- og ungdomsliv. Der er derfor vigtigt at identificere de barrierer, der forhindrer lige muligheder for det gode pige- eller drengeliv, samt de forskellige udfordringer, som piger og drenge står over for.

Herudover skal alle børn og unge, uanset baggrund, have lige muligheder for at forberede sig på voksenlivets demokratiske rettigheder.

Initiativer tæt på dagligdagen i klasseværelset gør forskellen for præstationer i folkeskolen. Vi skal derfor have fokus på de folkeskoler, hvor for få efterfølgende tager en ungdomsuddannelse.

Mål: Flere unge styrket ud af folkeskolen

Ansvarlig: Børne- og ungdomsudvalget og Socialudvalget

Vejen til målet

Styrke sprogstimulering i dagtilbud

Socialrådgivere på skolerne

Styrket arbejde med kombination af sprog og faglighed

Bedre overgang fra skole til ungdomsuddannelse, bl.a. gennem mentorordninger

Modeller til bedre fordeling i daginstitutioner og skoler

Praktikpladser, blandt andet gennem sociale klausuler, til unge i erhvervsuddannelser
Styrke børn og unges fritidsinteresser

Udvikle elvernes uddannelseskultur

Efteruddannelse af lærere i sprog og kultur

Skoler med dårlige faglige resultater styrkes pædagogisk og ledelsesmæssigt

Fastholdelse af fattige børn og unge i folkeskolen og ungdomsuddannelserne

Bedre forældresamarbejde og forventningsafstemning i skoler og dagtilbud

Finansiering: I 2010 brugte Københavns Kommune 265,3 mio. på børne- og unge-temaet.

For 2011 er der afsat 278,7 mio., 2012 269,7 mio. og 2013 259,3 mio. De indsatser, som ikke er finansieret, skal indgå i de kommende års budgetforhandlinger. Børne- og Ungdomsudvalget har ansvar for at konkretisere indsatserne og føre dem ud i livet.

Arriva Ejbj

Linje	Stoppe	Time
1	A	08:00
1	B	08:15
1	C	08:30
2	D	09:00
2	E	09:15
2	F	09:30
3	G	10:00
3	H	10:15
3	I	10:30

ARRIVA
TO
SPLIT

INKLUSION

PÅ ARBEJDS MARKEDET

– fordi arbejde giver identitet
og fællesskab

Flere københavnere skal i arbejde, og kommunens medarbejdere og ledere skal have forskellige kompetencer og baggrunde. Vi skal udnytte, forskellighederne aktivt og fx udnytte at medarbejdere kan tale flere sprog eller kan begå sig i flere kulturer.

Vi stiller både krav til dem, der skal have arbejde, og dem, der skal ansætte. Vi skal arbejde for et mindre opdelt og mere rummeligt arbejdsmarked. Vi vil samarbejde med virksomhederne om at skabe nye job og om at uddanne gode medarbejdere. Hvis en ledig mangler dansk kundskaber for at kunne få et job, skal vi hjælpe med det, gerne i samarbejde med virksomheder

Mål: Flere i arbejde

Ansvarlig: Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Vejen til målet

Indsætter målrettet særlige grupper af etniske minoriteter

Styrke dansk kundskaberne for etniske minoriteter, der har behov for det

Bekæmpe direkte og indirekte diskrimination i virksomhederne

Styrket arbejde med socialøkonomiske virksomheder

Gøre det nemmere for veluddannede udlændinge og deres familier at komme til København

Mål: Mere blandet leder- og medarbejderskare i kommunen

Ansvarlig: Økonomiudvalget

Vejen til målet

Bekæmpe direkte og indirekte diskrimination i kommunen

Udnytte medarbejdernes forskellighed

Finansiering: I 2010 brugte Københavns Kommune 156,9 mio. på beskæftigelses-temaet. For 2011 er der afsat 167,6 mio., 2012 157,7 mio. og 2013 155,2 mio. De indsatser, som ikke er finansieret, skal indgå i de kommende års budgetforhandlinger. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Økonomiudvalget har ansvar for at konkretisere indsatserne og føre dem ud i livet.

Øst du gerne bære

PSYCHIC

EN HÅND TIL UDSATTE GRUPPER OG OMRÅDER

– fordi alle skal have mulighed for et godt og værdigt liv

Alle skal have mulighed for et godt og værdigt liv. Derfor skal det være mere trygt at bo i de udsatte boligområder, uanset hvilken baggrund man har. Det er en styrke, hvis mennesker med forskellig baggrund mødes i deres dagligdag, og vi vil derfor gerne have flere med arbejde og uddannelse ind i de udsatte boligområder. Forskellighederne kan udnyttes aktivt, også i de udsatte boligområder. Vi må dog aldrig forveksle forskellighed med accept af isolation og manglende frihed. Kultur må ikke blive en undskyldning for, at tolerere vold, chikane og overgreb.

Vi vil derfor give en særlig hånd til de udsatte grupper, der ikke for tiden er i stand til at forsørge sig selv. Det gælder fx fattige, ledige på starthjælp, hjemløse, psykisk traumatiserede og udsatte familier. Vores tilbud skal være åbne for alle grupper af københavnere.

Flere skal have gavn af kommunens tilbud i fx daginstitutioner, biblioteker og klubber. Det kræver bedre sammenhæng mellem kommunens indsatser, og det kræver, at de succesfulde indsatser fortsætter og det kræver, mens de mindre succesfulde lukkes ned.

Mål: Flere skal have gavn af kommunens tilbud
Ansvarlig: Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget

Vejen til målet

Styrke indsatsen for fattige og udsatte familier fx gennem Familiecoach	Bedre sammenhæng mellem kommunens indsatser og mellem job, uddannelse, sundhed og sociale indsatser
Styrke mentorordninger, herunder Bydelsmødre, i udsatte boligområder og på den måde udnytte beboernes ressourcer	Nedbringe ventelister til klubtilbud
Sikre at flere børn og unge deltager i fritidstilbud, fx ved permanente rabatordninger	Styrket indsats for starthjælpsmodtagere og borgere, der er i risiko for at blive berørt af 450-timers reglen

Mål: Et mere trygt København for alle grupper
Ansvarlig: Økonomiudvalget, Teknik- og Miljøudvalget og Socialudvalget

Vejen til målet

Styrke initiativer under Sikker by	Initiativer, der gør, at flere med arbejde flytter ind i udsatte boligområder
Helhedsplaner og områdeløft i udsatte boligområder, hvor beboere og foreninger inddrages aktivt	

Finansiering: I 2010 bruger Københavns Kommune 62,5 mio. på udsatte-temaet. For 2011 er der afsat 98,2 mio., 2012 87,6 mio. og 2013 75,3 mio. De indsatser, som ikke er finansieret, skal indgå i de kommende års budgetforhandlinger. De nævnte udvalg har ansvar for at konkretisere indsatserne og føre dem ud i livet.

DEN ÅBNE OG IMØDEKOMMENDE STORBY

– fordi København er til for alle københavnere

Københavnere skal opleve, at de hører til og føle sig anerkendt og inkluderet i København. Færre skal opleve diskrimination, og at fattigdom kan virke ekskluderende. Vi skal styrke kendskab, forståelse og tolerance blandt københavnere ved at få flere til at mødes på tværs.

Et inkluderende København kræver en indsats af alle københavnere. Både dem, der skal inkluderes i et fællesskab, og dem, der i forvejen er en del af fællesskabet. Vi når bedst målet ved at lave partnerskaber med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, boligforeninger, organisationer, medier, frivillige, lokalsamfund med flere. Partnerskaberne kan f.eks. være samarbejde med virksomheder om mangfoldighed, aftaler med restauratører om at bekæmpe diskrimination, eller at etablerede foreninger hjælper med at opbygge nye foreninger. Alle, der bidrager til byen, skal sættes i gang og tage ansvar, og opgaven skal koordineres centralt, men løftes lokalt.

Mål: Flere skal opleve at høre til i København

Ansvarlig: Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Vejen til målet

Bedre kommunikation til nye københavnere, bl.a. velkomstskilte og velkomstpjecer, filmstreams på forskellige sprog, der guider rundt i byen

Københavnere med forskellig baggrund i bestyrelser, politiske organer m.v.

Partnerskaber med erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner, boligforeninger, foreninger og medier samt deltagelse i international samarbejde

Sikre at byens forskellighed bliver hørt og inddraget i inklusionsindsatsen, og at der er dialog mellem forskellige trosretninger

Mål: Færre skal føle sig ekskluderet p.g.a. fattigdom

Ansvarlig: Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget

Vejen til målet

Koordineret indsats for fattige og socialt udsatte familier

Identifikation af fattigdomsrelaterede barrierer for inklusion

Fremskudt og koordineret indsats over for langtidsfattige med anden etnisk baggrund

Mål: Færre skal opleve diskrimination

Ansvarlig: Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Vejen til målet

Bekæmpe direkte og indirekte diskrimination i byen, også i nattelivet

Kommunens ansatte uddannes til at møde københavnere med forståelse for deres forskellige baggrunde

Finansiering: I 2010 bruger Københavns Kommune 11,8 mio. på inklusions-temaet. For 2011 er der afsat 10,8 mio., 2012 11,8 mio. og 2013 11,3 mio. De indsatser, som ikke er finansieret, skal indgå i de kommende års budgetforhandlinger. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har ansvar for at konkretisere indsatserne og føre dem ud i livet.

Læs mere på www.dk/integration

Udgivet af :

Københavns Kommune
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Bernstorffsgade 17
1592 København V
Telefon 3317 3317
www.bif.kk.dk

Foto: Das Büro,
Alexander Banck-Petersen,
Lars Nisgaard Øbro

Design: Liebling

BLANDDIG I BYEN

KØBENHAVNS KOMMUNE
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen